

LEGE

privind birourile istoriilor de credit

nr. 122-XVI din 29. 05. 2008

Monitorul Oficial nr. 138-139/559 din 29. 07. 2008

Articolul 1. Obiectul legii.....	2
Articolul 2. Noțiuni utilizate	2
Articolul 3. Legislația privind birourile istoriilor de credit.....	4
Articolul 4. Principiile de formare a istoriilor de credit, de păstrare, utilizare, prelucrare, transmitere și distrugere a informațiilor din istoriile de credit	4
Articolul 5. Conținutul istoriei de credit.....	4
Articolul 6. Prezentarea informației la biroul istoriilor de credit	7
Articolul 7. Prezentarea raportului de credit	8
Articolul 8. Păstrarea și protecția informației.....	9
Articolul 9. Contractul de prestare a serviciilor informaționale	10
Articolul 10. Drepturile subiectului istoriei de credit.....	10
Articolul 11. Drepturile biroului istoriilor de credit	11
Articolul 12. Obligațiile biroului istoriilor de credit.....	11
Articolul 13. Lichidarea și reorganizarea biroului istoriilor de credit.....	12
Articolul 14. Transmiterea informațiilor din biroul istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori din biroul istoriilor de credit a cărui licență a fost retrasă	12
Articolul 15. Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit	13
Articolul 16. Licențierea activității biroului istoriilor de credit	14
Articolul 17. Răspunderea birourilor istoriilor de credit și/sau a persoanelor cu funcție de răspundere a birourilor istoriilor de credit	15
Articolul 18. Respectarea secretului comercial de către persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit	15
Articolul 19. Modul de includere în istoriile de credit a informațiilor referitoare la contractele de credit existente	16
Articolul 20. Particularitățile desfășurării activității birourilor existente ale istoriilor de credit.....	16
Articolul 21. Intrarea în vigoare	16

În scopul creării condițiilor pentru formarea, prelucrarea, stocarea și prezentarea de către birourile istoriilor de credit a informației ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit, ținând cont de necesitatea sporirii gradului de protecție a creditorilor și debitorilor pe contul diminuării generale a riscurilor de credit, în scopul ridicării eficienței activității instituțiilor financiare și a altor societăți care acordă credite în sensul prezentei legi,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul legii

- (1) Prezenta lege determină noțiunea și componența istoriei de credit, temeiurile, modul de formare, păstrare și utilizare a istoriilor de credit, reglementează funcționarea birourilor istoriilor de credit în legătură cu activitățile menționate, stabilește particularitățile creării, lichidării și reorganizării birourilor istoriilor de credit, precum și principiile de cooperare a acestora cu sursele de formare a istoriilor de credit, cu utilizatorii istoriilor de credit, ministerele, alte autorități administrative centrale, cu autoritățile administrației publice locale.
- (2) Prezenta lege reglementează raporturile ce apar la formarea istoriilor de credit, la prezentarea rapoartelor de credit, la crearea, funcționarea birourilor istoriilor de credit și încetarea activității acestora, la efectuarea activității surselor de formare a istoriilor de credit în ceea ce privește prezentarea informațiilor care fac parte din istoria de credit, la protecția informațiilor conținute în istoriile de credit și alte raporturi, inclusiv cele ce apar între:
 - a) persoanele care acordă credite subiecților istoriilor de credit, conform contractelor de credit încheiate cu aceștia, pe de o parte, și subiecții menționați ai istoriilor de credit, pe de altă parte;
 - b) birourile istoriilor de credit și sursele de formare a istoriilor de credit;
 - c) birourile istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit;
 - d) birourile istoriilor de credit și subiecții istoriilor de credit;
 - e) birourile istoriilor de credit și autoritatea publică competentă.

Articolul 2. Noțiuni utilizate

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

acord – consimțământul cert și fără echivoc al subiectului istoriei de credit pentru prezentarea de către sursa de formare a istoriei de credit a informației în vederea formării istoriei de credit sau primirea de către utilizatorul istoriei de credit a raportului de credit;

autoritate publică competentă – Comisia Națională a Pieței Financiare;

bază de date a biroului istoriilor de credit – resursele informaționale ale biroului istoriilor de credit, bazate pe sistemele și procesele informaționale, care corespund cerințelor legislației;

birou al istoriilor de credit – persoană juridică de drept privat constituită sub formă de societate cu răspundere limitată sau de societate pe acțiuni, înregistrată conform legislației, care prestează, în conformitate cu prezenta lege, servicii de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit, și servicii aferente;

contract de credit – contract care prevede acordarea de către o parte contractantă celeilalte părți contractante a unui credit;

credit – orice angajament de a acorda bani ca împrumut cu condiția rambursării lor, plății dobânzii și altor plăți aferente; orice prelungire a termenului de rambursare a datoriei; orice angajament de a vinde bunuri, a executa lucrări sau a presta servicii cu condiția amânării plății, inclusiv pe bază de leasing; orice garanție emisă; orice angajament de a achiziționa o creanță sau alte drepturi de a efectua o plată. În sensul prezentei legi, nu se consideră credit mijloacele acordate de investitori și obținute de emitenți în cadrul emisiunilor de obligațiuni sau de alte titluri financiare de împrumut;

istorie de credit – informație al cărei conținut este determinat de prezenta lege și care caracterizează executarea de către debitor a obligațiilor asumate prin contractul de credit și se păstrează la biroul istoriilor de credit;

participanți la schimbul informațional – subiecții istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit, birourile istoriilor de credit, utilizatorii istoriilor de credit;

persoană cu funcție de răspundere a biroului istoriilor de credit – persoană căreia, potrivit prezentei legi, i se acordă, permanent sau provizoriu, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării acțiunilor administrative de dispoziție și/sau de acces la baza de date a biroului istoriilor de credit;

raport de credit – document ce conține informații care fac parte din istoria de credit și pe care biroul istoriilor de credit îl prezintă, la cererea utilizatorului istoriei de credit și a altor persoane abilitate, conform prezentei legi, cu dreptul de a primi informația menționată;

subiect al istoriei de credit – persoană fizică sau juridică ce primește un credit, conform contractului de credit, și în privința căreia se formează istoria de credit;

sursă de formare a istoriei de credit – persoana juridică ce prezintă biroului de credit informații care fac parte din istoria de credit: banca comercială, compania de asigurări (reasigurări), compania de leasing, asociația de economii și împrumut, organizația de microfinanțare;

utilizator al istoriei de credit – persoana juridică ce a primit raportul de credit de la biroul istoriilor de credit în modul prevăzut de prezenta lege: banca comercială, compania de asigurări (reasigurări), compania de leasing, asociația de economii și împrumut, organizația de microfinanțare.

Articolul 3. Legislația privind birourile istoriilor de credit

- (1) Legislația privind birourile istoriilor de credit se constituie din prezenta lege, alte legi ce reglementează raporturile juridice aferente activității birourilor istoriilor de credit, precum și celelalte acte normative elaborate în vederea executării acestor legi.
- (2) Dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte reglementări decât cele conținute în prezenta lege, se aplică normele tratatelor internaționale.

Articolul 4. Principiile de formare a istoriilor de credit, de păstrare, utilizare, prelucrare, transmitere și distrugere a informațiilor din istoriile de credit

Formarea istoriilor de credit, păstrarea, utilizarea, prelucrarea, transmiterea și distrugerea informațiilor din istoriile de credit se efectuează cu respectarea următoarelor principii:

- a) existența acordului subiectului istoriei de credit;
- b) egalitatea în drepturi a subiecților istoriilor de credit;
- c) utilizarea, conform destinației, a istoriilor de credit și a informațiilor din istoriile de credit. Potrivit prezentei legi, folosirea de către utilizatorii istoriei de credit a informațiilor din aceasta se permite doar cu scopul estimării riscurilor aferente acordării unui credit subiectului istoriei de credit și/sau gestiunii unui cont existent de credit;
- d) confidențialitatea informațiilor din istoriile de credit, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege;
- e) asigurarea protecției informațiilor din istoriile de credit contra obținerii, modificării și/sau utilizării necorespunzătoare și/sau neautorizate;
- f) inviolabilitatea vieții private, apărarea drepturilor, intereselor legitime și libertăților subiecților istoriilor de credit.

Capitolul II

FORMAREA ȘI UTILIZAREA ISTORIILOR DE CREDIT

Articolul 5. Conținutul istoriei de credit

- (1) Istoria de credit a subiectului istoriei de credit persoană fizică constă din:
 - a) partea introductivă;
 - b) partea de bază;
 - c) partea suplimentară.
- (2) În partea introductivă a istoriei de credit a persoanei fizice se conțin următoarele informații despre subiectul istoriei de credit:
 - a) numele (numele de familie, prenumele, patronimicul), data nașterii;
 - b) seria și numărul actului de identitate;
 - c) numărul de identificare personal (în cele ce urmează – IDNP).
- (3) În partea de bază a istoriei de credit a persoanei fizice se conțin următoarele informații:

- 1) referitoare la subiectul istoriei de credit:
 - a) viza de reședință și domiciliul;
 - b) informații privind înregistrarea persoanei fizice în calitate de antreprenor individual;
- 2) referitoare la obligația debitorului:
 - a) informații privind solicitarea creditului:
 - (i) data solicitării;
 - (ii) suma solicitată;
 - (iii) modalitatea și valoarea asigurării rambursării;
 - (iv) numele (denumirea) și adresa creditorului;
 - b) informații privind creditul acordat:
 - (i) suma obligațiunii debitorului la data încheierii contractului de credit;
 - (ii) termenul de executare integrală a obligației debitorului în conformitate cu contractul de credit;
 - (iii) termenul de achitare a dobânzii în conformitate cu contractul de credit;
 - (iv) datele despre operarea modificărilor și/sau completărilor în contractul de credit, care modifică informația cuprinsă în istoria de credit, inclusiv în ceea ce privește termenul de executare a obligațiilor;
 - c) informații privind modul de rambursare a creditului acordat:
 - (i) data și suma obligațiunilor executate de către debitor în volum complet;
 - (ii) data și suma obligațiilor restante (în condițiile expirării termenului de 30 de zile calendaristice de la data la care plățile, conform contractului, au devenit exigibile);
 - (iii) achitarea creditului din contul asigurării în cazul neonorării de către debitor a obligațiilor sale conform contractului;
 - (iv) clasificarea creditului ca dubios sau compromis;
 - (v) informații despre examinarea de către instanțele de judecată și/sau arbitrale a litigiilor referitoare la contractul de credit, conținutul părților rezolutive ale hotărârilor emise și intrate în vigoare;
 - d) informații privind refuzul subiectului istoriei de credit de a permite sursei de formare a istoriei de credit să prezinte informații biroului istoriei de credit și altă informație prevăzută la alin. (9).
- (4) În partea suplimentară a istoriei de credit a persoanei fizice se conțin următoarele informații referitoare la sursa de formare a istoriei de credit și la utilizatorii istoriei de credit: denumirea deplină și abreviată (dacă există), numărul de identificare de stat (în cele ce urmează – IDNO), data prezentării demersului de către utilizatorul istoriei de credit și data prezentării informației de către sursa de formare a istoriei de credit.

- (5) Istoria de credit a subiectului istoriei de credit persoană juridică constă din:
- a) partea introductivă;
 - b) partea de bază;
 - c) partea suplimentară.
- (6) În partea introductivă a istoriei de credit a persoanei juridice se conține următoarele informații despre subiectul istoriei de credit:
- 1) denumirea deplină și abreviată (dacă există) a persoanei juridice;
 - 2) adresa (sediul) organului executiv permanent al persoanei juridice (în cazul lipsei unui organ executiv permanent – a altui organ sau a persoanei împuternicite să acționeze fără procură în numele persoanei juridice), altă informație de contact cu persoana juridică (telefon, fax, adresa de poștă electronică);
 - 3) IDNO al persoanei juridice;
 - 4) datele despre reorganizarea persoanei juridice, care conțin informațiile, menționate la pct. 1)-3), referitoare la persoana juridică reorganizată.
- (7) În partea de bază a istoriei de credit a persoanei juridice se conțin următoarele informații:
- 1) referitoare la subiectul istoriei de credit:
 - a) informații privind procedurile de insolvență a persoanei juridice – dacă instanța de judecată a primit spre examinare cererea de intentare a procesului de insolvență în privința persoanei juridice:
 - (i) data și numărul cauzei civile privind insolvența persoanei juridice;
 - (ii) denumirea și adresa instanței care examinează cauza privind insolvența persoanei juridice;
 - (iii) procedura de insolvență aplicată;
 - (iv) informații despre starea procesului de insolvență, inclusiv despre achitarea creanțelor creditorilor din contul masei debitoare;
 - b) părțile de bază ale istoriilor de credit ale persoanelor juridice reorganizate, care și-au încetat existența - dacă persoana juridică a fost creată prin reorganizare;
 - 2) referitoare la obligația debitorului:
 - a) informații privind solicitarea creditului:
 - (i) data solicitării;
 - (ii) suma solicitată;
 - (iii) modalitatea și valoarea asigurării rambursării;
 - (iv) numele (denumirea) și adresa (creditorului);
 - b) informații privind creditul acordat:
 - (i) suma obligațiunii debitorului la data încheierii contractului de credit;

- (ii) termenul de executare integrală a obligațiunii debitorului în conformitate cu contractul de credit;
 - (iii) termenul de achitare a dobânzii în conformitate cu contractul de credit;
 - (iv) datele despre operarea modificărilor și/sau completărilor în contractul de credit, care modifică informația cuprinsă în istoria de credit, inclusiv în ceea ce privește termenele de executare a obligațiilor;
- c) informații privind modul de rambursare a creditului acordat:
- (i) data și suma obligațiilor executate de către debitor în volum complet;
 - (ii) data și suma obligațiilor restante (în condițiile expirării termenului de 30 de zile calendaristice de la data la care plățile, conform contractului, au devenit exigibile);
 - (iii) achitarea creditului din contul asigurării în cazul neonorării de către debitor a obligațiilor sale conform contractului;
 - (iv) clasificarea creditului ca dubios sau compromis;
 - (v) date despre examinarea de către instanțele de judecată și/sau arbitrale a litigiilor referitoare la contractul de credit, conținutul părților rezolutive ale hotărârilor emise și intrate în vigoare;
- d) informație privind refuzul subiectului istoriei de credit de a permite sursele de formare a istoriei de credit să prezinte informație biroului istoriilor de credit și altă informație prevăzută la alin. (9).
- (8) În partea suplimentară a istoriei de credit a persoanei juridice se conțin următoarele informații referitoare la sursa de formare a istoriei de credit și utilizatorii istoriei de credit: denumirea deplină și abreviată (dacă există), IDNO, data depunerii demersului de către utilizatorul istoriei de credit și data prezentării informației de către sursa de formare a istoriei de credit.
- (9) Partea de bază a istoriei de credit poate, de asemenea, include evaluarea individuală (ratingul) a subiectului istoriei de credit, calculată în baza metodelor aprobate de biroul istoriilor de credit.
- (10) În istoria de credit se includ date despre orice modificare a informațiilor conținute în ea.

Articolul 6. Prezentarea informației la biroul istoriilor de credit

- (1) Sursele de formare a istoriei de credit prezintă, în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative, toate informațiile de care dispun, din cele specificate la art. 5, la biroul istoriilor de credit cu care au încheiat contract privind prestarea serviciilor informaționale. Se admite încheierea contractelor de prestare a serviciilor informaționale cu câteva birouri ale istoriilor de credit.
- (2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), băncile comerciale sânt obligate să prezinte toate informațiile de care dispun, specificate la art. 5, în privința tuturor debitorilor care și-au dat acordul să prezinte informațiile respective, în modul prevăzut de prezentul articol, cel puțin unui birou al istoriilor de credit.

- (3) Forma de prezentare a informației este stabilită în contractul de prestare a serviciilor informaționale.
- (4) Sursa de formare a istoriilor de credit prezintă informație biroului istoriilor de credit doar cu condiția existenței acordului în acest sens. Acordul poate fi exprimat în formă scrisă sau în format electronic cu aplicarea semnăturii digitale. Cerințele față de conținutul acordului se stabilesc de către autoritatea publică competentă în conformitate cu prezenta lege.
- (5) În cazul refuzului subiectului istoriei de credit de a permite sursei de formare a istoriei de credit să prezinte informație la biroul istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit i se prezintă informația privind denumirea subiectului istoriei de credit, IDNO/IDNP al acestuia și mențiunea “Lipsește acordul”.
- (6) Sursele de formare a istoriei de credit prezintă informație la biroul istoriilor de credit în termenul prevăzut în contractul de prestare a serviciilor informaționale, care nu va depăși 30 de zile calendaristice de la data executării acțiunii (survenirii evenimentului) la care se referă informația ce se conține în istoria de credit, în conformitate cu prezenta lege, sau din ziua când sursa de formare a istoriei de credit a aflat sau a trebuit să afle despre executarea unei asemenea acțiuni (survenirea unui asemenea eveniment).
- (7) Prezentarea de către sursele de formare a istoriilor de credit a informațiilor specificate la art. 5 către birourile istoriilor de credit, în conformitate cu prezentul articol, nu constituie încălcare a secretului comercial.

Articolul 7. Prezentarea raportului de credit

- (1) Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit:
 - a) utilizatorului istoriei de credit – la demersul acestuia. Demersul respectiv va include informația specificată la art. 5 alin. (4) sau (8), necesară pentru identificarea autorului demersului. Raportul de credit prezentat utilizatorului istoriilor de credit nu va conține informațiile din partea suplimentară a istoriei de credit, precum și informațiile specificate la art. 5 alin. (3) diviziunea 2) lit. a) pct. (iv) și alin. (7) diviziunea 2) lit. a) pct. (iv);
 - b) subiectului istoriei de credit – la demersul scris al acestuia, pentru a lua cunoștință de istoria sa de credit.
- (2) Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit utilizatorului istoriei de credit în baza contractului de prestare a serviciilor informaționale, încheiat între utilizatorul istoriei de credit și biroul istoriilor de credit.
- (3) Raportul de credit se prezintă utilizatorului istoriei de credit doar în baza demersului acestuia, ce conține informația completă din partea introductivă a istoriei de credit despre subiectul istoriei de credit solicitate.
- (4) La prezentarea către utilizatorul istoriei de credit a raportului de credit, biroul istoriilor de credit introduce în partea suplimentară a istoriei de credit informația specificată la art. 5 alin. (4) sau (8).
- (5) Raportul de credit se prezintă subiectului istoriei de credit sau utilizatorului istoriei de credit, la demersul acestuia, în una din următoarele forme:

- a) în formă scrisă, autenticată prin ștampila biroului istoriilor de credit și prin semnătura conducătorului biroului istoriilor de credit sau a adjunctului acestuia;
 - b) în formă de document electronic, efectele juridice ale căruia sânt confirmate prin semnătură digitală în conformitate cu legislația.
- (6) Raportul de credit se prezintă în termenul stipulat în contractul de prestare a serviciilor informaționale, care nu va depăși 10 zile calendaristice de la data depunerii la biroul istoriilor de credit a demersului privind prezentarea raportului.
 - (7) Utilizatorul istoriei de credit poate solicita raportul de credit de la biroul istoriilor de credit numai cu condiția existenței acordului. Acordul poate fi exprimat în formă scrisă sau în format electronic cu aplicarea semnăturii digitale. Cerințele față de conținutul acordului se stabilesc de către autoritatea publică competentă în conformitate cu prezenta lege.
 - (8) Acordul primit de utilizatorul istoriei de credit este valabil în decurs de o lună de la data eliberării acestuia.
 - (9) Acordul primit de utilizatorul istoriei de credit care a acordat credit subiectului istoriei de credit este valabil pe tot termenul de acțiune a contractului de credit, încheiat cu subiectul respectiv al istoriei de credit în decursul termenului menționat la alin. (8).
 - (10) Biroul istoriilor de credit este în drept în orice timp să solicite de la utilizatorul istoriei de credit exemplarul original al acordului primit de către utilizatorul istoriei de credit sau copia lui autenticată în modul prevăzut de legislație pentru autentificarea copiilor de pe documentele pe suport de hârtie.
 - (11) Utilizatorii istoriilor de credit și alte persoane care au primit, în conformitate cu prezenta lege, acces la informația ce se conține în istoria de credit sânt obligați să nu divulge informația respectivă terților.
 - (12) Prezentarea de către biroul istoriilor de credit a informațiilor, specificate la art. 5, utilizatorului istoriei de credit care are dreptul să primească raportul de credit în conformitate cu prezenta lege nu constituie încălcare a secretului comercial.

Articolul 8. Păstrarea și protecția informației

- (1) Biroul istoriilor de credit asigură păstrarea istoriilor de credit timp de 7 ani de la data ultimei modificări a informației despre obligațiile debitorului, conținute în istoria de credit, cu excepția informației privind solicitarea creditului, care se păstrează în biroul istoriilor de credit timp de 15 zile calendaristice.
- (2) Biroul istoriilor de credit asigură protecția informației la prelucrarea, păstrarea și transmiterea acesteia prin mijloace care corespund cerințelor stabilite de către autoritatea publică competentă.
- (3) Totalitatea informațiilor specificate la art. 5, primite de biroul istoriilor de credit în modul prevăzut la art. 6, constituie informație cu accesibilitate limitată.
- (4) Cerințele față de colectarea, păstrarea, stocarea, prelucrarea, transmiterea și distrugerea (radierea) informațiilor din istoriile de credit sânt stabilite de către autoritatea publică competentă în conformitate cu prevederile legii.

Articolul 9. Contractul de prestare a serviciilor informaționale

- (1) Relațiile dintre biroul istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit se reglementează prin contractul de prestare a serviciilor informaționale, prezenta lege și alte acte normative.
- (2) Contractul de prestare a serviciilor informaționale va include:
 - a) denumirea deplină, sediul, elementele de identificare bancare ale părților (numărul contului, denumirea și codul băncii în care este deschis);
 - b) obligația utilizatorului istoriei de credit de a prezenta acordul în corespundere cu cerințele prevăzute la art. 7 alin. (7);
 - c) tipurile, structura, volumul, termenele (periodicitatea) și modul de prezentare a rapoartelor de credit;
 - d) costul serviciilor informaționale prestate de biroul istoriilor de credit, condițiile de formare a prețului;
 - e) obligațiile părților de a utiliza informația din istoria de credit exclusiv conform destinației acesteia, în corespundere cu art. 4 lit. c);
 - f) obligațiile biroului istoriilor de credit de a asigura confidențialitatea informației primite de la sursele de formare a istoriei de credit, de a asigura protecția informației respective pe parcursul recepționării, stocării, prelucrării și prezentării acesteia către utilizatorii și subiecții istoriilor de credit;
 - g) obligațiile utilizatorului istoriei de credit de a asigura confidențialitatea informației din raportul de credit primit de la biroul istoriilor de credit;
 - h) răspunderea părților;
 - i) alte clauze care nu contravin legislației.

Articolul 10. Drepturile subiectului istoriei de credit

- (1) Subiectul istoriei de credit este în drept să primească de la fiecare birou al istoriilor de credit, unde se păstrează istoria de credit a subiectului respectiv, o dată pe an fără plată și ori de câte ori dorește – contra plată, fără indicarea cauzelor, raportul de credit referitor la istoria sa de credit, inclusiv informațiile, colectate în conformitate cu prezenta lege, privind sursele formării istoriei de credit și privind utilizatorii istoriei de credit, cărora le-au fost eliberate rapoarte de credit referitoare la istoria menționată.
- (2) Subiectul istoriei de credit este în drept să conteste, total sau parțial, informațiile conținute în istoria sa de credit prin depunerea la biroul istoriilor de credit, unde se păstrează istoria de credit menționată, a unei cereri privind modificarea și/sau completarea acestei istorii de credit.
- (3) Biroul istoriilor de credit, în decurs de 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii menționate la alin. (2), este obligat, cu excepția cazurilor prevăzute în prezenta lege, să efectueze verificarea suplimentară a informațiilor ce se conțin în istoria de credit, solicitându-le de la sursa de formare a istoriei de credit. Pe durata efectuării unei asemenea verificări, în istoria de credit se face o mențiune despre acest fapt.

- (4) Biroul istoriilor de credit modifică istoria de credit în partea contestată în cazul confirmării informației conținute în cererea subiectului istoriei de credit, menționată la alin. (2), sau menține istoria de credit fără modificări. Despre rezultatele examinării cererii menționate, biroul istoriilor de credit este obligat să informeze în scris subiectul istoriei de credit în decurs de 30 de zile calendaristice de la primirea de la el a cererii. Refuzul de a satisface cererea va fi motivat.
- (5) Biroul istoriilor de credit nu este obligat să efectueze în viitor verificarea informației, conținute în istoria de credit, care deja a fost contestată, dar nu s-a confirmat.
- (6) Subiectul istoriei de credit este în drept să conteste refuzul biroului istoriilor de credit de a satisface cererea privind modificarea și/sau completarea istoriei de credit, precum și neprezentarea, în termenul menționat în prezentul articol, a răspunsului scris privind rezultatele examinării cererii sale, printr-o cerere adresată autorității publice competente și/sau instanței de judecată, în conformitate cu legislația.

Capitolul III

BIROUL ISTORIILOR DE CREDIT

Articolul 11. Drepturile biroului istoriilor de credit

- (1) Biroul istoriilor de credit este în drept:
 - a) să acorde, pe bază de contract, precum și, în cazurile prevăzute de prezenta lege, fără contract, servicii legate de prezentarea rapoartelor de credit în modul prevăzut de prezenta lege și de alte acte normative;
 - b) să presteze, pe bază de contract, servicii legate de elaborarea, în baza informațiilor conținute în istoriile de credit aflate la biroul respectiv, a metodelor de calculare (scoring) și de evaluare individuală (rating) și/sau de aplicare a lor;
 - c) să presteze servicii de consultanță, legate de asigurarea informațională a utilizatorilor istoriilor de credit și a subiecților istoriilor de credit;
 - d) să presteze, pe bază de contract, servicii statistice referitoare la informația conținută în istoriile de credit;
 - e) să constituie, în modul prevăzut de lege, asociații (uniuni) pentru protecția și reprezentarea intereselor membrilor săi, coordonarea activității, satisfacerea intereselor științifice, informaționale și profesionale, soluționarea altor sarcini de interes comun ale birourilor istoriilor de credit;
 - f) să obțină, pe bază de contract, informația care nu este confidențială din Registrul de stat al populației și/sau informația publică din Registrul de stat al persoanelor juridice și/sau din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali în vederea verificării informațiilor conținute în istoriile de credit.
- (2) Biroul istoriilor de credit nu este în drept să desfășoare alte activități decât cele prevăzute în prezentul articol.

Articolul 12. Obligațiile biroului istoriilor de credit

- (1) În scopul asigurării securității păstrării istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit este obligat să dețină licență pentru activitatea de prestare a serviciilor de

formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit și de prestare a serviciilor aferente.

- (2) Biroul istoriilor de credit este obligat să prezinte raportul de credit oricărui utilizator al istoriilor de credit în baza contractului de prestare a serviciilor informaționale încheiat cu acesta, demersului și acordului ce corespunde cerințelor prevăzute la art. 7 alin. (7).
- (3) Biroul istoriilor de credit este obligat să includă în istoria de credit a subiectului respectiv al istoriei de credit informațiile, ce corespund cerințelor prevăzute în prezenta lege:
 - a) primite în formă electronică, cu condiția ca acestea să fie prezentate în formatul stabilit de biroul istoriilor de credit și de sursa istoriei de credit – în decurs de o zi lucrătoare;
 - b) primite în formă scrisă – în decurs de 5 zile lucrătoare.

Articolul 13. Lichidarea și reorganizarea biroului istoriilor de credit

- (1) Lichidarea și reorganizarea biroului istoriilor de credit se efectuează în modul prevăzut de legislație pentru persoanele juridice, cu particularitățile stipulate în prezentul articol.
- (2) Biroul istoriilor de credit este obligat să suspende primirea informației de la sursele de formare a istoriilor de credit și/sau prezentarea rapoartelor de credit pe durata procedurilor de lichidare sau reorganizare, precum și să solicite suspendarea licenței în modul prevăzut de legislație. În acest caz, biroul istoriilor de credit va informa:
 - a) sursa de formare a istoriilor de credit – despre suspendarea primirii informației de la sursele de formare a istoriilor de credit și/sau prezentării rapoartelor de credit, în decurs de 3 zile lucrătoare de la adoptarea deciziei respective, cu publicarea informației respective în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;
 - b) autoritatea publică competentă – despre inițierea procedurilor de reorganizare sau lichidare, solicitând suspendarea licenței.

Articolul 14. Transmiterea informațiilor din biroul istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori din biroul istoriilor de credit a cărui licență a fost retrasă

- (1) În cazul reorganizării biroului istoriilor de credit, istoriile de credit care se păstrează în el se transmit succesorului de drepturi dacă acesta este titular de licență. În acest caz, biroul istoriilor de credit succesor de drepturi este obligat, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data primirii istoriilor de credit, să înștiințeze despre acest fapt sursele de formare a istoriilor de credit primite, precum și să publice informația respectivă în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
- (2) În cazul reorganizării biroului istoriilor de credit al cărui succesor de drepturi nu este titular de licență, precum și în cazul lichidării lui sau retragerii licenței, istoriile de credit păstrate la biroul istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori la biroul istoriilor de credit a cărui licență a fost retrasă se înstrăinează prin vânzare la licitație, la care participă exclusiv birourile istoriilor de credit licențiate. Mijloacele bănești obținute din vânzarea istoriilor de credit în modul stabilit de prezentul articol se transmit biroului istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori

biroului istoriilor de credit căruia i-a fost retrasă licența. Modul de ținere a licitațiilor este stabilit de Guvern, la propunerea autorității publice competente.

- (3) Transmiterea istoriilor de credit ale biroului istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori ale biroului istoriilor de credit a cărui licență a fost retrasă către biroul istoriilor de credit desemnat câștigător al licitației se asigură de către organizatorul licitației și urmează a fi încheiată nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la data licitației respective. Biroul istoriilor de credit desemnat câștigător al licitației este obligat, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data primirii istoriilor de credit, să informeze despre acest fapt autoritatea publică competentă și sursele de formare a istoriilor de credit primite, precum și să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un aviz cu privire la încheierea primirii istoriilor de credit ale biroului istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori ale biroului istoriilor de credit a cărui licență a fost retrasă.
- (4) Sursele de formare a istoriilor de credit care au prezentat informații biroului istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori biroului istoriilor de credit a cărui licență a fost retrasă, în cazul în care succesorul de drepturi nu a fost licențiat în modul prevăzut de prezenta lege, sânt obligate, în decurs de 30 de zile calendaristice de la primirea informației despre lichidarea, reorganizarea sau retragerea licenței biroului istoriilor de credit, să înceapă prezentarea informației unui oricare alt birou al istoriilor de credit în baza contractului încheiat, inclusiv toată informația pentru perioada de timp de la ultima prezentare a informației biroului lichidat sau reorganizat ori biroului istoriilor de credit a cărui licență a fost retrasă.

Capitolul IV

REGLEMENTAREA, LICENȚIEREA ȘI SUPRAVEGHEREA

ACTIVITĂȚII BIROURILOR ISTORIILOR DE CREDIT

Articolul 15. Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit

- (1) Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, controlul activității surselor de formare a istoriilor de credit și utilizatorilor istoriilor de credit se exercită de autoritatea publică competentă în modul prevăzut de prezenta lege, precum și de alte autorități publice, în conformitate cu legislația.
- (2) Autoritatea publică competentă:
 - 1) elaborează acte normative în domeniile ce țin de activitatea birourilor istoriilor de credit, ce reglementează:
 - a) condițiile și cerințele față de prezentarea informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;
 - b) modul de întocmire a acordului subiectului istoriei de credit;
 - c) condițiile și modul de prezentare a raportului de credit;
 - d) condițiile și modul de efectuare a măsurilor de control și revizie asupra activității birourilor istoriilor de credit;
 - e) cerințele față de situația financiară și reputația de afaceri a asociațiilor birourilor istoriilor de credit;

- 2) aprobă planul măsurilor de control și revizie în vederea verificării respectării de către birourile istoriilor de credit a legislației, pornind de la faptul că activitatea biroului istoriilor de credit poate fi supusă controlului nu mai frecvent decât o dată într-un an calendaristic, cu excepția prevăzută la pct. 3);
 - 3) efectuează măsuri de control și revizie în baza planului aprobat, precum și în cazul demersurilor scrise din partea subiecților istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit sau birourilor istoriilor de credit. În cazul efectuării măsurilor de control și revizie în baza demersurilor menționate, obiect al controlului este calitatea serviciilor prestate de biroul istoriilor de credit (inclusiv exactitatea și veridicitatea informației prezentate), respectarea drepturilor și intereselor participanților la schimbul informațional, respectarea cerințelor legislației;
 - 4) adresează birourilor istoriilor de credit prescripții, obligatorii spre executare, privind înlăturarea încălcărilor depistate în activitatea acestora;
 - 5) aplică, în condițiile legii, sancțiuni față de birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit;
 - 6) examinează demersurile, cererile și plângerile persoanelor fizice și juridice, legate de activitatea birourilor istoriilor de credit, inclusiv ce țin de formarea istoriilor de credit;
 - 7) îndeplinește alte atribuții stabilite de lege.
- (3) Hotărârea autorității publice competente poate fi contestată de birourile istoriilor de credit în instanță de judecată.

Articolul 16. Licențierea activității biroului istoriilor de credit

- (1) Licențierea activității biroului istoriilor de credit se efectuează de autoritatea publică competentă în conformitate cu prezenta lege, cu Legea nr. 192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și cu alte acte normative elaborate în vederea executării prezentei legi.
- (2) Pentru a primi licență, biroul istoriilor de credit trebuie să corespundă următoarelor cerințe (condiții de licențiere):
 - 1) privind asigurarea securității și integrității bazei de date a biroului istoriilor de credit:
 - a) deținerea încăperilor ce corespund cerințelor tehnice și de alt gen pentru plasarea și exploatarea în condiții de securitate a sistemelor informaționale, a bazelor de date ale biroului istoriilor de credit și a altor documente și informații legate de activitatea în calitate de birou al istoriilor de credit;
 - b) utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date a biroului istoriilor de credit, echipamentelor și programelor care corespund cerințelor stabilite de către autoritatea publică competentă;
 - 2) privind asigurarea gestiunii profesionale și stabilității activității biroului istoriilor de credit:
 - a) lipsa la conducătorii biroului istoriilor de credit și la adjuncții lor a antecedentelor penale nestinse pentru infracțiuni economice;

- b) situația financiară stabilă și reputația solidă de afaceri a asociațiilor biroului istoriilor de credit.
- (3) Lista documentelor ce confirmă satisfacerea cerințelor menționate la alin. (2) se aprobă de autoritatea publică competentă.
- (4) Orice persoană juridică este în drept să desfășoare activitate în calitate de birou al istoriilor de credit în conformitate cu prezenta lege doar după obținerea licenței. Termenul de valabilitate a licenței este nelimitat.
- (5) Nici o persoană, cu excepția persoanelor juridice, care, în conformitate cu prezenta lege, desfășoară activitate în calitate de birou al istoriilor de credit nu poate folosi în denumirea sa cuvintele "birou al istoriilor de credit", abreviația "BIC" sau în orice alt mod să indice asupra faptului că persoana respectivă are dreptul de a desfășura activitate în calitate de birou al istoriilor de credit.

Articolul 17. Răspunderea birourilor istoriilor de credit și/sau a persoanelor cu funcție de răspundere a birourilor istoriilor de credit

- (1) Pentru încălcarea legislației privind birourile istoriilor de credit, birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit poartă răspundere materială, civilă, administrativă și penală în conformitate cu legislația.
- (2) În cazul încălcării de către biroul istoriilor de credit și/sau de către persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit a cerințelor prezentei legi, autoritatea publică competentă va emite în adresa biroului respectiv o prescripție, obligatorie spre executare, în care vor fi specificate încălcările depistate și va fi stabilit termenul pentru eliminarea acestora.
- (3) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit nu respectă cerințele prescripției menționate la alin. (2), prin hotărârea autorității publice competente, biroului istoriilor de credit și/sau persoanelor cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit respectiv pot fi aplicate următoarele sancțiuni:
 - a) amendă administrativă;
 - b) suspendarea licenței;
 - c) retragerea licenței.
- (4) Modul de aplicare a sancțiunilor menționate la alin. (3) este stabilit de lege.

Articolul 18. Respectarea secretului comercial de către persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit

Persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit nu sânt în drept să utilizeze în alte scopuri sau în alt mod decât cel prevăzut în prezenta lege și/sau să divulge în orice formă informația care constituie secret comercial al biroului istoriilor de credit, al sursei de formare a istoriei de credit, al subiectului istoriei de credit sau al utilizatorului istoriei de credit.

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 19. Modul de includere în istoriile de credit a informațiilor referitoare la contractele de credit existente

Sursele de formare a istoriilor de credit prezintă la biroul istoriilor de credit, în modul prevăzut de prezenta lege, informațiile, stipulate la art. 5, referitoare la contractele de credit încheiate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu acordul sau indicația scrisă a subiectului respectiv al istoriei de credit privind prezentarea informației menționate.

Articolul 20. Particularitățile desfășurării activității birourilor existente ale istoriilor de credit

Persoana juridică ce desfășura activitate în calitate de birou al istoriilor de credit până la data intrării în vigoare a prezentei legi este obligată, în decurs de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, să își aducă activitatea în conformitate cu cerințele prezentei legi referitoare la birourile istoriilor de credit. Nerespectarea acestor cerințe atrage răspunderea, prevăzută de legislație, a persoanei juridice respective.

Articolul 21. Intrarea în vigoare

- (1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 martie 2009.
- (2) În termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:
 - a) Guvernul, de comun acord cu autoritatea publică competentă, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
 - b) autoritatea publică competentă va elabora și va aproba actele normative prevăzute în prezenta lege.

VICEPREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Maria POSTOICO

Chișinău, 29 mai 2008.